

passer aldeles, jeg frygter i alt Fald for at komme ind derpaa, naar man tager Hensyn til den Skjæbne, dette Forslag fik. Man maa imidlertid tage Hensyn til den forskjellige Lustning, der er for Diebliffet i Sammenligning med den, der var dengang. Og vi havde jo ogsaa i Dørdags dette mærkværdige Tilfælde af en Overraskelse ved det Forslag, der fremkom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds. Det her foreliggende Forslag har dog nu udholdt saa store Prøvelser, at der ikke synes at være saa stor Fare for, at det vil gaa i Opfyldelse, som det ærede Medlem for Randers synes at befrygte. Det var virkelig en meget stor Prøvelse, som dette Forslag udholdt, naar man for det Første tænker paa, hvilke klare og stærke Argumenter, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds havde at føre i Udend, og desuden tænker paa, at der ogsaa fra andre Partier kom en Tilslutning til ham, som man ikke skulde have ventet. Det ærede Medlem fra Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) erklærede, at han ogsaa vilde være med til en Eksekution, saa snart den kunde foregaa; men han var ikke vis paa, at den Eksekution, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds foreslog, var sikker nok, men han gik dog med til den. Naar man altsaa tager hele den hurtige Rettsforfølgning, som ikke var formodet eller tænkt fra noget Medlems Side, i Betragtning, synes jeg nok, at Forslaget har udholdt en temmelig stor Prøvelse. Imidlertid blev man det jo kun til 31 Stemmer, saa stor Fare kan der vel neppe være for Forslaget; jeg synes derfor ikke, at man skal sammenligne det med Regjeringsforslaget. Snarere kunde man sammenligne det med det andet Forslag, der forelaa for nogle Dage siden, om Kjøbet af de sjællandske Jernbaner. Ganske vist er der den meget store Forskjellighed, at vi ved dette Forslag kun hovedsagelig maatte have et Formaal for sig, nemlig at gøre en saa fordelagtig Handel for Statskassen som mulig, medens man ved det her foreliggende Forslag har Grund til at tage et Billighedshensyn til de paagjældende Egne og til Aktionærerne (Modsigelse). Ærede Medlemmer mene, at det kan være tvivlsomt, om man skal tage saadanne Hensyn, det mener jeg ikke. Et Spørgsmaal, der strax stiller sig i Forgrunden ved et saadant Forslag, er ganske vist det, hvorledes vedkommende Gjenstand kan forrentes sig. For Diebliffet er det just ikke meget fortrinligt; men naar man betragter, hvorledes Forholdene have udviklet sig i de faa Aar, Banerne have været i Drift, tyde de dog heller ikke paa, at Fremtiden vil stille sig saa aldeles mørk. Man kunde maatte, uden at nære overdrevent mangoinde Forhaabninger, rasonnere saaledes, at man i Løbet af en halv Snes Aar kunde vente, at Statskassen kunde faae fuld Rente af sit Udlæg. Men selv om det ikke skulde kunne ske i Løbet af en saadan Tid, er det

derfor ikke afgjort, at Staten ved at følge dette Forslag gjorde en absolut daarlig Handel; thi det er jo bekendt for Enhver, der sidder i dette Ting, og som har den Interesse for Jernbanesager, som dermed følger, at næsten alle Jernbaner hertilands have den Giendommelighed, at de gaa fremad i Udvikling med Hensyn til Rentabilitet, i alt Fald i nogle Aar, efterat de ere anlagte, og det gjælder alle uden Undtagelse, det har ogsaa gjældet det sjællandske Jernbanenet, som vi nu for kort Tid siden have været beskæftigede med. Jeg vil her blot gjøre opmærksom paa, at, hvis nu Staten havde anlagt de sjællandske Jernbaner eller den største Del af dem, tro saa ærede Medlemmer ikke, at Staten kunde have havt dem billigere, end den nu kan vente at faae dem ved det proponerede Kjøb. Det vil nu vist kunne besvares med et Ja. Jeg vil tage et andet Exempel. Den første Bane, som anlagdes, nemlig den fra Kjøbenhavn til Roskilde, forrentede sig det første Aar med 3 pCt. Naar de Herrer nu spørge, hvad giver den nu, vil der svares, den giver omtrent 4 Gange saa Meget. Naar jeg saa tager Statsbanerne, kan det med største Værdighed godtgjøres, at Statsbanerne forrente sig saaledes, at, naar vi tage Aarene 1862—68, sammenholdt med Aarene 1872—78, vil man finde, at de i det sidste Tidsrum have forrentet dobbelt saameget, som de forrentede 10 Aar iforveien. Og de standse ikke derved. Der er en stadig Udvikling, en stadig Fremgang; men hvorfor i al Verden da saa vente, at det Banenet, som man her forhandler om, og som netop ogsaa angaar en Egn, der er i Udvikling, og som findes i Dele af Landet, der høre til de allerfrødigste Egne, have Forbindelse med Østlydens 3 vigtigste og bedste Handelssteder, og faktisk have Forbindelse med Sjællands to bedste Havne, skulde være saa aldeles forskjelligt fra alle de andre Statsbaner, at Forholdet skulde vise sig anderledes med denne end med disse andre, at det skulde være en forkert Handel for Statskassen at gaa ind paa. Det er nu min Dvetydning, at Alt, hvad der saaledes foreligger, bestemt tyder paa, at det ikke er, og at Statskassen, ved at gjøre denne Handel, ikke vil afsætte sig for Tab, fordi den har Raad til at sætte sine Penge deri og lade dem staa i nogle Aar, uden derfor at behøve at lade dem forrente med det fulde Udbytte, da den Tid vil indtræde og sandsynligvis vil indtræde, da dette vil kunne ske. Men selv om man nu vilde møde denne Udtalelse med den Indvending: Ja, naar det nu stiller sig saa godt, og der er saadanne Udgifter for disse Aktionærer derovre, hvorfor komme de saa til os med dette Forslag, som egentlig er et saa beskedent Forslagende, 50 pCt., vil jeg dertil svare for det Første, at der er den store Forskjel, at, medens Statskassen har, om ikke Penge nok, saa dog i alt Fald Tilstrækkeligt til at føre dette Arrangement igjennem, stiller